

SOCIETAT CATALANA DE BIOLOGIA
FILIAL DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Carrer del Carme, 47
08001 Barcelona

Núm. 133

Maig 2000

QUÈ CAL SABER?

DENOMINACIÓ DE LES MALALTIES PARASITÀRIES

Hom anomena **parasitisme** (no *parassitisme*) la relació **simbiòtica** entre dos organismes en la qual un d'ells, anomenat **paràsit**, es nodreix temporalment o permanentment de substàncies produïdes o ingerides per l'altre, anomenat **hoste**. En medicina clínica, hom anomena **patògens** els paràsits procarïotes i els fongs, i el terme *paràsit* es reserva per designar altres eucariotes patògens (protists, cucs i insectes).

El nom de la majoria de les **malalties parasitàries** es forma per l'adjunció dels sufixos **-[i]asi** o **-osi** a l'arrel del nom taxonòmic del paràsit (per exemple, **ascariasi**, d'*Ascaris*, o **toxoplasmosi**, de *Toxoplasma*). L'ús d'un sufix o altre no està establert d'una manera clara, i varia segons l'obra de referència, fins i tot a l'hora d'adjuntar-lo a una mateixa arrel (per exemple, *varroasi*, *varroiasi* i *varroosi*).

El Consell Supervisor del TERMCAT va ratificar, en la sessió del 27 de gener de 2000, els criteris establerts per l'Associació Mundial per al Progrés de la Parasitologia Veterinària,¹ a fi d'homogeneïtzar les denominacions de les malalties parasitàries, i adoptats pel Consell de la Federació Mundial de Parasitòlegs. Resumim a continuació els esmentats criteris.²

Dels tres sufixos documentats per formar els noms de les malalties parasitàries, únicament s'ha d'usar **-osi**, perquè: a) és compatible amb els principis etimològics en la gran majoria dels casos; b) és el més eufònic dels tres sufixos en diverses llengües, i c) és la terminació emprada, tant en medicina com en veterinària, per anomenar malalties causades per altres tipus d'agents infecciosos diferents dels paràsits (per exemple, la **tuberculosi** i la **leptospirosi**, causades, respectivament, pels bacteris *Mycobacterium tuberculosis* i *Leptospira interrogans*).

Alguns noms de malalties molt fixats, tot i que no s'han format a partir del nom taxonòmic del paràsit, també es poden utilitzar com a sinònims dels noms recomanats: **malària** (**plasmodiosi**, causada per protists del gènere *Plasmodium*), **nagana** (**tripanosomiosi** que afecta el bestiar boví i l'equí i que pot afectar també animals domèstics, causada per *Trypanosoma brucei* i altres espècies del mateix gènere).

No s'ha acceptat el suggeriment d'emprar **-osi** en els noms d'infeccions parasitàries que tenen manifestacions clíniques i **-iasi** en aquelles que no en tenen.

1. Tant aquests principis com una llista exhaustiva de les malalties parasitàries es poden consultar a T. KASSAI, *et al.*, «Standardized Nomenclature of Animal Parasitic Diseases (SNOAPAD)», *Veterinary Parasitology* [Amsterdam], núm. 29 (1988), p. 299-326.

2. A l'adreça www.termcat.es/termgia/criteris/parasit.doc, del TERMCAT, podeu llegir el text complet de la resolució del Consell Supervisor.